

No més drets sense devers.
No més devers sense drets.
Els drets individuals són imprescriptibles. Legislables é ingrantibles. • Legislar la Llibertat baix pretext de garantir-la, és cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És licit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. • L'embutit milionari que baix pretext de mentida moralitat y a la sombra de sas riquesas mal adquiridas persegueix a qui critica sos vicis y la societat qu'els consent, és un dels serx més envilitx, degradats y desprezables de la Naturalesa. •

LA TRAMONTANA
defensa els principis liberals més avançats, sense mistificacions ni atenuants de cap mena, tant si es veu perseguida per hipòcritas farissans, com si sent l'aplau-so de la gent verdaderament honrada y digna. • La TRAMONTANA en política defensa sempre al més avensat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. • La TRAMONTANA no està afiliada a cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sens compromisos ni preocupacions de sectari.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 1 peseta trimestre.—Estranger, 2
Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA
Pels pagos s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de facil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten libranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA
Número solt, 5 cèntims.—30 exemplars, 1 pta.
Surx a l'item puntualment cada divendres

LO QU'ÉS EL MÓN/

Mentres els uns es dedican a la crápula ó es diverteixen, els diaris de diumenge y de dilluns portaven aquet sueltó:

La miseria en Barcelona
Esta mañana ha denunciado al juzgado un padre infeliz avencudado en la calle del Pozo de la Figuera, que desde el día 12 tenia en su domicilio el cadáver de un niño á quien no podia enterrar por no poder satisfacer los derechos de certificado de defunción.

¿No és cert que la societat qu'això tolera es indigna de dirse civilisada?

LA GRAN BATALLA

Ja se sab per tot Espanya.

Una sessió de Corts de prop de seixanta hores, resolta en deu minuts de votació autoritzant al govern a fer sense lley lo que no més que per medi d'una lley, segons la lley, podia ferse, ha sigut el resultat de tota aquesta tramandana coneguda amb el nom de suspensió de las eleccions municipals.

Y després de tanta fassacia ¿què?

Res: que no valia la pena d'enfadarsi, com van fer els republicans, perquè ha estat, és y serà, que qui governa fa tot allò que li dona la real gana, tant si es tracta de reys, com de rocs, rics ó rucs.

Qui té las xurriacas pega, a qui té la paella pel mànec fregeix com y quan vol; y per això el govern fregeix y pega y continuarà fentho mentres tingui paella y xurriacas, que per això els governants fan d'arriero y el qui es deixa governar és el burro, tant més quant més grossa es l'albarda governativa que li han plantat a l'esquena.

Els republicans s'han retirat de las Corts perquè el govern ha trencat la lley.

Corrent, però precisa confessar que si per trencadures d'aquestes tinguessim de capficar-nos, ja caldria que tota la vida la passéssim tenint a la mà el braguero del retraiment.

Tal vegada la minoria republicana s'ha fet l'ús de que las lleys es fan pera que las compleixi lo qui las fabrica? (Santa innocència! Aquí y a tot arreu ja se sab: las lleys són pera ferlas cumplir als qui van a sota, a cambi (tot té la seva compensació) de que hi puga sempre faltar lo qui va demunt.

Per això és que molts descamisats de la classe dels ignorants que han arribat a saber això, ja diuen qu' en tenen prou pera confiar tant en las lleys com las oracions pera fer ploure.

Quedem, doncs, en que no hi ha perquè escamar-se, ni de que queixarse, y menos pera amoinarse, de qu' el govern falti a la lley, perquè això és tant natural com el beure quan es té sed y el menjar quan es té gana.

Els governs, tot lo més que fan és no faltar a la lley... mentres no els convé.

A conseqüència de l'ilegalitat legal del govern, els republicans s'han retirat de las Corts.

L'anarsen de la lluyta legal vol dir sempre que s'entra al terreny de la força, que, lo qu' es per ar, és l'únic que té rahó sempre... mentres guanya.

Si els republicans tenen probabilitats d'imposarse per la força, molt ben fet de fugir de la legalitat, y malaguanyat temps perdut colicant dins d'ella.

Y si els republicans, per ar, no tenen arguments de pet pera demostrar la rahó de retirarse, haurán fet un pa com unas hostias, y tard ó dejorn am la cua entre camas tornaran a las Corts y es trobaran una y cent vegades qu' el govern en farà com aquesta y de pitjors, y no els passarà per la barretina el retirarse.

Ecco el problema; y lo demés són falornias. Nosaltros, desde el moment, desitjaríam qu' els repulicans no deixessin pas perdre l'istiu sense demostrar que tenian rahó de retirarse.

Avuy fos y demà festa.

També es parla, aixís molt a la xiu xiu, de qu' els republicans no han extremat del tot la resistencia contra el ministeri Sagasta per temor a un cop d'Estat en sentit reaccionari am que venen amenassant ja fa algun temps uns quants generalots ordenancistas dels que volen qu' es fuselli a tothom qu' es subleva y ells ja senten anyorament de tant de temps que fa qu' ha passat Sagunto y el y de Janer del 74 sense tornar a renovar las immortals glorias de demostrar la rahó que tenen sublevantes y guanyant.

Si això fos veritat... pse!... no m'atreveixo pas a dir si ha fet bé ó malament la minoria no extremant la seva intransigencia. Lo qu' em sembla és qu' en Sagasta és capàs d'amagar l'ou a la seva avia y a tota la parentela, y que sab treure partit fins dels costipats y dels floroncos pera continuar sent l'amo de las cireras.

Que veaqet cop d'Estat y es perd el sufragi universal y l'esquix de llibertat d'impremta qu' are es disfruta y la ratonera de la associació

que tot just s'ensuma y els drets individuals que fan anar tant de tort a molts individus dret a la presó? Doncs bon profit, y tal vegada millor: per gastar poca salut val més morirse, que ja se sab que moltes cosas, pera que s'arreglin, precisa qu' abans quedin ben espatlladas.

De tot lo qu' està passant, bé sembla qu' hauríem de trobarnos abocats a un periodo de grans aconteixements.

Mes com, en politica, Espanya ja se sab qu' és el país dels vice-versas, és fàcil que pel sol motiu d'haverhi motius de passar alguna cosa grossa no passarà ni el més petit batibull, y la calma és capàs de ser completa precisament per la circumstancia de tenir de resultar extemporania.

La classe obrera, els partidaris de que quan vingui una revolució siga efectiva, es a dir, que s'hi conegui, que fassi feyna, no entrem ni sortim en totes aquestas matemàfegas de la politica a l'ús; però creyem que seria molt bo contar amb una organissació d'arguments de pes pel que pugués succeir, puix de tal modo en la pendent d'una lluyta politica podrian posarse las cosas, que la balansa quedés prou amitiada pera necessitar una y altra noves foras pera caure al seu favor, y llavors seria l'hora de ferla decantar cap ahont convingués pera determinar un verdader avens, no ja tan sols en la qüestió politica, que sempre en més ó en menos será l'art d'enganyar al poble, sino en las qüestions económicas, en el problema social, atrevintse de cep y volta contra la propietat y l'explotació de l'home per l'home y l'acaparament de la riquesa pública, y determinant, per lo tant, la constitució de la societat sobre noves bases més en armonia am la jutícia que las qu' avuy l'informan.

EPISSODI VULGAR

Don Baldiri Pocapena, home vell y ple de xacras qu' explotant als seus semblants y valiente de mi trampas va lograt atrapar una renda de cent pesetas diarias, és un bon subjecte en tota l'estensió de la paraula. D'ensà que va quedar viuó confessa ca la semana, freqüenta las quaran' horas, resa a tots els santos y santas, assisteix a las novenas, no llegeix obras profanas, y... vaia, qu' és un catòlic d'aquells que no en corren gayres.

Veyent las virtuts qu' adoran a aquest invicte varó, una societat honesta que La Falla té per nom y que la porografía persegüeix am gran furor, per ser un dels corcs que minan l'immensa soca del món el va nomenar de la Junta sens mirashi poc ni molt.

Ja tenim a D. Baldiri seguint plaxas y carrers, recullint cromos obscenos, tateant periodics vermells y acapant donas nuas... grabadas... sobre el paper. Y es tant l'afany que demostra al prestat' el servey aquí, que no pod' passar un sol dia, ni un sol minut, ni un moment, sense recullir nous cromos ni denunciar nous papers.

Mes si en la casa dels altres sab ficarse en Pocapena, en cambi no sab cuydarse del que passa a casa seva. Té una minyona molt jova que li diuen Doloretas, bonica com cap a hi hagi, més lletia qu' una musassa, feynera, neta, endressada, simpática, humil y alegre. A més té un fill D. Baldiri gran amic de las familias, sense instrucció, sense modos, y sens més Déu ni conciencia que las doblas de cinc duros que per tota els costats lletia. Però... tornem a l'istoria: el noy, que, com ja dit queda, es amic de fer conquistas y no deixa res per perdre, trobant ocasió prou bona am la pobra Doloretas, li fa quatre mil obsequis, li fa altres tantas promesas,

y és natural: la fa... caure en el llot de l'impureza. Resultat d'aquesta Assanyá, que la pobra criadeta, al cap de quatre ó cinc mesos d'haver perdut la... innocencia, tot sovint li agafan bascas, la cotilla li es estreta, y, per acabar més prompte, diré que la Doloretas esta en camí de ser mare sent, com és, jova... y soltera.

Quan D. Baldiri s'adona d'aquella immoralitat, en llog d'agafá al seu fill lletiu pagá els plats trencats, ó clavari una pallassa, ó eniegario al botavant, crida a la pobra minyona, li dona agitant rals (que són els de la mesada), y li diu am veu de baix: —La falta que tu has comés és tant horribil y tant gran, que teninte més a casa em creuria deshonrat. Aixís, doncs, fes el farcell y vesten d'aquí si et plau, si no vols qu' a cops d'estaca et tregui del meu devant.

Y mentres la pobra noya corra pel món, sens trobar una anima compassiva que d'ella tingui pietat, don Baldiri Pocapena, dantsé fums de bon cristiá, recull els cromos obscenos que malmeten la moral.

J. Usón

Si tinguessin vergonya els satisfets y els poderosos, la cara els hauria de caure a trossos de contemplar lo que passa en la nostra ciutat.

Al vergonyós fet qu' es glosa en la làmina d'aquet número, es té de afegir qu' aquesta darrera semmana hi ha hagut varis altres casos de miseria horripilant a Barcelona, produhintse fets com el de caure d'inanió al mitj de la via pública per faltarllos els aliments a gent vella que ha passat tota la seva vida treballant y el de suicidarse ó intentar el suícidu gent jove y plena de vida per veures amenassada pel terrible espectre de la fam.

No calculan els satisfets que, si pensa el miserable, en llog de suicidarse llastimosament, lluytarà per l'existència, com es el seu deber y li mana l'instint de conservació, y no voldrà morir sense venjarse de la societat que li nega el dret a la vida?

Y no calculan a quins extrems pod' entregarse lo qui té supeditat lo racioni a la febre de la fam?

Nosaltros som enemigs irreconciliables dels petardos y del dinamiterisme; però compremem y ens expliquem de sobras que qui es trobi arrastrat a la mort per culpa de la societat, usi contra aquesta tota mena d'armas, fins a l'extrem de que si del seu cap pogués ferne bomba que posada al centre de la Terra fes saltar en milions de bocins infinitesimals el planeta qu' habitem, tot just llavors la venjansa seria proporcionada a l'agravi rebut de negarli el dret a viure volent cumplir el deber de treballar.

Mediti qui tingui cor y noblesa de sentiments sobre aquestos fets, y no podrà per menos de convenir am nosaltros en qu' urgeix posar prompte y oportú remey a tant destrossas calamitats.

El dimecres, perquè el nostre rey feya anys, varem tenir diversions d'arrós tot el dia.

Salvas al mati, mitjdia y vespre, gran parada a las déu, besamans més tard, músicas en molts punts y gala y banderas per tot arreu dels edificis públics.

Aixó, aixó és lo que convé: lluentó y músicas per fora.

Què importa que la professó de la miseria ens vagi per dintre als espanyols que no corbrém de l'Estat?

En els centres oficials s'observa que no tenen noticia, ó no volen donarla, de tots els robos que diariament es cometen a Barcelona, donant tot sovint la premsa diaria noticias de fets

d'aquestos que no han pas pogut saber en las oficinas públics.

Mal sistema es aquet de callar el mal pera fer veure que no n'hi ha. Precissament els mals sols poden curarse ensenyantlos y aplicantli lo oportu remey.

Compreuem que no es dongui noticia oficial de tots els robos qu'es cometem, perquè avuy l'immensa majoria d'ells es realisan a la sombra de la llei per personas altament honoradas.

Però si qu'a lo menos tindriam de saber els robos *ilegals* qu'es cometem pels lladres vulgars, ó siga pels qu'ho fan a la menuda y am la tonteria d'exposarhi la llibertat y la pell.

El dimars a la matinada varis malfactors es van colocal a la carretera de Badalona, prop de Sant Adrià, robant a tots els carreters que per allí passavan.

A conseqüencia d'aquestos fets pregunta un diari local:

¿Tenim a Espanya Guardia civil? ¿Cuyda la Guardia civil de vigilar las carreteras? ¿Que fa la Guardia civil? ¿Que fan els Mossos de l'Esquadra?

Si, home, sí. A Espanya tenim Guardia civil y Mossos de l'Esquadra a la provincia de Barcelona; però, ademés de vigilar las carreteras, també s'els destina a perseguir huelguistas, y lo primero es lo primero, diuen els gobernants.

¿Doncs què? ¿hi ha podser algú tant innocent qu'es creguiu que contra els lladregots de carretera s'ha de tenir tanta activitat y rigor com contra els obrers qu'es declaren en *huelga* demanant rebaix d'horas ó augment de jornal?

¿No veu que, al cap y al fi, els lladres de carretera atacan a pobres carreters, y els pobres huelguistas atacan els privilegis de la gent granada?

Doncs ja està dit tot, y per aixó es que lo primero es lo primero.

En la sessió de las seixanta horas haguda al Congrés per l'aplassament de las eleccions municipals, en Sagasta va arribar a dir qu'havia fet molt be aquell govern y aquells tribunals del temps d'Isabel II condemnant a mort en garrot vil, y que si l'haguessin atrapat també haurian fet molt be en cumplir la sentència.

¿Que bé diu el ditxo que diu qu'el rector may es recorda d'haver sigut escolà?

Me sembla que vinticinco anys enrra no li feya al Sr. Sagasta la meteixi gracia aquesta sentència.

Ni opinava aixís sobre el seu compliment. Però qu'hi farem! L'home del tupe, tot discutint, l'un dia fusella moralment a Martine Campos pel fet de Sagunto y l'altre es dona garrot ell meteix per la sublevació del 22 de Juny.

Y de tot aixó resulta qu'ens veyem governats por dos morts.

Y qu'ens fan carregar amb ells si us plau per fora.

A Badalona els arrendataris de las cèdulas es posavan tot tranquilament a fer embargar als vehins qu'encare no s'havian deixat pelar adquirint el consabut paperet; mes al poble aixó no va semblarli bé y va empèndrelas a cops de pedra y altras caricias contra els embargadors, obligantlos a tocar soleta més que depressa y a demanar una ajuda a la Guardia civil d'aquesta ciutat pera conservar intactas todas las pussas que portavan demunt.

L'ordre està ja restablert a Badalona, però els embargs també estan suspesos indefinidamente.

Res; que ja no fan efecte més que las acciones continentals.

En Sagasta té una neta amb el sarampió, y per tal motiu, segons l'etiqueta de palacio, ja no pod el primer ministre despatxar amb la regent ni acostarse a cap membre de la real familia.

«Oh costums previsoras! No podria decretarse que tots els milionaris passessin la vida sota terra per no encomanar la malura de las sevas riquezas al que treballant no té pera menjar? No seria més qu'una compensació...

El País, El Ideal, Don Quijote y Las Domicas.

nicales, periódics de Madrid, acaban de ser denunciats.

«Ay! Quan vegis las barbas del vehí pelar... Calcula lo liberal que va posantse la situació sagastina.

Es diu si el govern tracta d'estancar el petroli.

Està bé. No sé encare com no s'ha pensat en posar un impost als estornuts.

Com aixó es una cosa que quan s'en agafan ganas un no pod estarse de cap modo, es podria establir la obligació de posar un timbre mòvil de 25 cèntims a cada estornut que fessin els espanyols, y els rendiments serian sens dubte miraculosos pel Estat.

Y qu'en aixó no podria haverhi riquesa oculta, per l'escàndol qu'es mou a l'estornudar.

Amb aquet nou impost y posant un sello de guerra als firs de *retaguarda* del peu de la columna vertebral, s'hauria salvat la patria.

El darrer divendres cridava l'atenció en el barri d'Hostafrancs l'enterró d'una nena que duya fora de dalt del cotxe mortuori la creu qu'el remata y anava amb els llums apagats. Era que s'enterrava civilment el cadavre d'una filla de 15 mesos del company F. Manubens.

Al registre civil de Guissona ha sigut inscrita una nena qu'am tota felicitat ja donat a llum l'esposa del lliurepensador Divid Martínez, posantli els noms de Autonomia, Fraternitat y Democracia, essent testimonis de l'inscripció els no menos partidaris del lliurepensament Bargués y Vilanova.

La conferencia de pagesos qu'en el nostre darrer número deyan qu'es celebraria en aquesta ciutat el dia 27 del corrent, resulta qu'es celebra el dia 21, ó siga el pròxim diumenge.

Els delegats deuen dirigir-se, com ja deyan, a la Cerveceria del carrer de Ponent, n.º 54.

An el barri del Poble Nou de la vehina població de Sant Martí, carrer del Cementiri, n.º 203, baixos, acaba d'obrirse una escola libre y laica que porta el nom de *Colón* y està dirigida pel professor J. de C. Xalabarder.

S'ensenya primeres lletres y algunas assignaturas de segona ensenyansa, hi ha classes de dia y de nit, y els seus preus són tot lo módic possible.

Ens demanan de Vilassar de Dalt qu'anunciem qu'un company d'alli ha compost un terceto revolucionari anomenat *El 1.º de Mayo*, que n'emviari una copia a qui remeti a pesetas a nom de Joan Sinyol, barber, plassa de la constitució. Vilassar de Dalt, de quina cantitat en destina la meytat als presos.

Queda fet l'anunci qu'ens demanan.

S'invita a todas las societats obreras de Barcelona y els seus contorns partidarias de la projectada unió de las societats obreras de resistencia, a que enviin la seva representació, am facultats pera pendre acords, a la reunió que es celebrará dema dissapte, 20 del corrent, a las 9 de la nit, en el local social dels Ebanistas, carrer de l'Aurora, n.º 12, pis 1.º pera discutir, adicionar y esmenar lo procedent a las Bases d'Unió que ja tenen las seccions.

La Societat d'Operaris Fondistas de Barcelona y els seus contorns, ha trasladat el seu domicili social al carrer d'Espalter, n.º 3, Cerveceria, abont es tindran de dirigir desde are las demés colectivitats qu'am la primerament anomenada vulguin estar en relacions.

El diumenge pròxim 21 del corrent, a las 3 de la tarde, s'efectuará un meeting a favor de l'ensenyansa laica a Sant Martí, barrada del Poble Nou, carrer del Cementiri, n.º 203, en el local del Circol Regenerador, en el que farán us de la paraula varis oradors, y al que s'invita a todas las societats y particulars partidarias d'aquesta ensenyansa y al públic en general.

Está ja molt adelantada la impressió de *Justo Vives y La ley y la clase Obrera*, puix probablement per tota la semana entrant quedarà imprès el libre, enquadernantse desseguida y remetentse al moment els pedidos fets.

PUBLICACIONES REBUDAS

La Revolució es el desencane, per Agustín Martínez Casero, abogado.—Havíem llegit molt demunt per demant aquest libre, y no duptem en calificarlo d'important, per més qu'ens ha semblat trobarhi certes equivocacions y alguna preocupació, las primeres respecte a la idea de Déu y al principi d'autoritat y la segona en la calificació de las facultats y aptituds de la dona. Debem, no obstant, afirmar qu'el libre qu'ens ocupa té molt de notable y no es per cap concepte un de tants dels molts qu'avuy huan cullerada en la qüestió social sense saber lo que s'empatollan. Si ens queda temps, podser algun dia en fem un distingit estudi y el publiquem en aquestas columnas.—Forma un tomo de prop de 300 pianas y es ven en aquesta ciutat, a 3 pesetas, en las librerias de Lopez y de Verdader, Rambla del Milí, y en la de Puig, plassa No. 4.

O PORTUGAL JERUSA.—Un libre de més de 300 pianas, escrit pel professor del Liceo de Braga M. Borges Grañina, posant de relleu qui són els resultats y com estan aponderats de Portugal.

Está ben escrit y posa de relleu am datos y documents irrefutables qui són aquesta trepa de la Compaynia de Jesús quina sed de domini sembla que may s'acaba.—El libre, en rustica, val a Portugal 600 reis, y enquadernat en pasta 800, equivalent a 6 y 8 rats respectivament.

LO BARTER DE SANTA PAU, drama catalá en tres actes, original de Pere Reig y Fol.—La verificació es bastant dolenta, y el demés, si lo hi ha, com la verificació.—Preu a pesetas, y regular de ben imprès.

UN GERISU CANTANT VICTORIA, humorada cómica en un acte, que tot just pod anar tenint en compte qu'es escrita sense pretensions per cinc tranquils.—Está bastant mal imprès y val rals.

ESTADISTOS DE LA Sociedad organizadora de la Exposición Universal de Barcelona para 1894.—Un follet de 16 pianas am bonica cuberta y tant bon paper com mala impressió.—Las oficinas d'aquesta Societat, sobre la qual ja havem donat la nostra opinio, están instaladas al carrer dels Atxcs, 7, a 1.º.

EL FOLLETO.—Fr un mes just qu'ha sortit aquest periódic y está acabante la publicació de las quatre primeras novelas publicadas, de modo qu'aixó suscriptor es hauran sortit obras notables a poc més d'un real cada una a Madrid y rai y mitj en el resto d'Espanya. L'Administració d'aquest periódic especial está instalada al carrer de Fuencarral, n.º 119, pis 1.º, Madrid. Els preus de suscripció són una peseta al mes per Madrid y 6 rals al mes en provinccias.

També havem rebut unas ampolletas d'un medicamento anomenat Osmoflexion Kew, que, segons diu el prospecte que l'acompanya, serveix pera fer passar el mal de cap y el mal de causal, tenten friccions al front ó las genivas. Com amb els mals-de-cap qu'ens dona el govern tot sovint patim de mal de cap, havem tingut ocasió de provarlo, y ens ha fet bastant bon efecte, obrant com a calmant de las excitacions nerviosas. Va una peseta y es ven a la drogueria de D. S. Benús, carrer de Jaume I.

ESPECTACLES

CONCERTS D'EUERPEA DE CLAVE

El dijous de la semana passada van inaugurar al Tivoli els concerts tipics dels orcos d'en Clave. Las dugas pessas a veus solas del gran mestre catalá, *Las Flores de May* y *En Xiquets de Galis*, foren cantadas amb una precisió, ajust, y sobre tot un colorit de matisos com podser may s'hagin sentit millor; mereixent per tal caydado un bon aplauso el director senyor Goula 611.

Va estrenarse la sardana *Festó Gironés*, que va resultar d'una música alegre y melodiós ben regular, si bé no molt tipica de las sardanas, y s'oi per primera vegada l'*Himne a Pireu*, portant sent sobri nom, puig l'any passat es cantá am nom diferent, y resultá ser una pesa de grans pretensions que no resultá, puix si bé está escrita amb art, li falta inspiració, cosa que ni s'en ven en cap farmacia de l'art ni sol comprarse cap mestre si no li es propia. Una sola frase inspirada varem sentir, deixant apart una reminiscencia del *Gloria de Xpoc*, y de lo demés, res notable, tancant la pesa una marxa de coristas am tiro al final. D'un gust pessim pel nostre gust, per mes que servíssi pera entusiasmar al públic que fins en materias artisticas li agrada l'olor de la pólvora.

La letra d'aquestas dugas pessas, molt pitjor que la música de la segona. L'orquestra regular, y en las pessas per ella sola bé. El conjunt molt acceptable, y el director treballant com un negre.

SARCAST

TOT CORRENT

Prop de l'aiga, per la sorra, lo vaig corre detrás teu. Vas girarte, y al toparme vaig quedar-me sobre teu. En la platja tothom reya, y un hom deya tot rient.—Ella es grana com la bota y va a sota... ¡malament!

J. RAMILLER

«Què redimontri està passant à l'hospici d'aquesta ciutat, de quina casa tals coses em contan, que sembla que la caritat qu'allí s'exerceix té més d'inquisidora que d'humanitaria?»

«Què passa amb un impossibilitat anomenat Emili Badia, de 33 anys, que pateix d'un reblandiment de la medula espinal i diuen que ningú s'en cuida, deixantlo qu'es mori pitjor qu'un gos?»

«Senyor Comas y Masferrer, fassi el favor de cuydarse d'aquest assumpto per humanitarisme. No estranyaria que hi hagués exageració en lo qu'és conta, y sent tant terrible com és una afecció crònica à la medula, també s'expliquen un xic certes indiferències; però consti qu'això no és just ni humanitari, y fa que resulti molt més preferible estar al cementiri qu'à l'hospici.»

Y no ens fem eco per avuy de res més de lo molt que s'ens ha dit, esperant que basti lo indicat pera posarhi à lo menos un bon xiquet de remey.

Escandalosa per demés va ser l'escena que va produhirse dilluns d'aquesta setmana à la veïna població de Sant Martí per culpa del vicari mossen Pujadas.

S'enterrava de benèficència el nen d'una família pobre, y al passarlo per l'iglesia, el sacerdot aludit va exigir quatre pessetas pera entendre la papeleta d'enterrament, y no tenintlas el pare del nen difunt, el cadavre no fou portat al cementiri y va quedar allí à l'iglesia, contravenint las disposicions sanitarias vigents.

«Es aixis com practican la caritat uns ministres d'un Déu de pau que mana dependres de las riquesas?»

Y encare dirán alguns hipòcritas que fem mal fet d'atacar al clero que no compleix el seu deber!

Trobessin en las autoritats algun correctiu a aquestos actes, y no tindriam nosaltros d'ocuparnos d'ells am tot y la repugnancia qu'ens inspiran.

Amb això de la tolerancia religiosa qu'are s'estila, passa alguns cops que, à més de connot, encare es té de pagar el beure à qui ens posa las banyas.

Aixis ha succedit, à Perelló, à un jove que, després de veures insultat per un cap-allà perquè no es treya la gorra del cap devant de certa cerimonia mística, va ser citat al jutjat pel reverent, ahont van continuar els insults, y per fi de festa van condemnarlo à 15 missas de multa, 4 dias d'arrest y pago de costas.

Si aquesta mena de tolerancia qu'are s'estila no s'en va prompte à can Taps, la Espanya es convertirà sens remey en un etern rosari de l'aurora.

A la Seu d'Urgell, com en altres punts, tenian una sequedat els camps, capàs de fer entèrrir à Déu y arrencarli llàgrimas pera humitejar las plantas... si Déu es cuydes de fer el pagès desde las incommensurables alturas de l'omnipotencia ahont resideix sense pagar lloguer de casa.

Y vetaqui que pera entèrrirlo, tregueren d'uns reconcs de la catedral d'aquell punt ahont encare no han sentit el xiulet del carril, unas caixas que contenian las reliquias ó restos de Sant Odon y Sant Armengol, y las van colocal à l'altar major pera fer ploure.

Ni això ni el cantar las granotas fora d'horas van llogar fer regalinar als núvols.

Nova insistencia y pregarias per dins del temple.

Tampoc. Ni que Déu s'ho escoltés com qui sent ploure! Però ca, precisament lo qu'es volia era sentir ploure.

Per fi van treure els citats sants ó las reliquias en professó al carrer, y haventhi ja alguns núvols à l'eixir la comitiva, va succedir... qu'els núvols es fongueren com l'aygua qu'es demanava, y va posarse à fer un sol que sort de que cap allà à las set del vespre va amagar-se, que, si no, prou deixa fregits els cervells y

bullidas totas las menudencias dels pregariadors, tenintse d'entornar à casa molt més secs de camps y de gola qu'abans de comensar.

Jo asseguro qu'això no es més que poca constancia.

Que no deixin de fer pregarias set ó vuyt mesos seguits sense parar de nit ni de dia, y ja veuran com à l'últim plourà.

Es un miracle que no falla.

L'iglesia de Sant Francisco de Tarragona ha sigut robada, emportantse els lladres tota mena d'objectes sagrats y consagrats que tenian algun valor, cometent per fi de festa el sacrilegi de tirar unas sept cinquanta hostias que van trobar dintre el sagrari à la necessaria.

Vaja, que si jo sog Déu, am molt menos de posseir l'omnipotencia absoluta, no deixó als lladregots fer tant tremenda profanació.

Y no m'accontento am menos de fer que quan tiran las hostias à la comuna, siguin ells los que hi cayguin.

Y es quedin allí fins que las hostias els treugin.

A Tordera hi hà un brètol qu'es dedica à treure els mals esperits del cos dels malalts que diu qu'estàn atacats d'aquet mal, y l'altre dia, junt amb alguns parents d'una malalta que serian molt més salvatjes encara qu'el curandero, varen clavar una tremenda pallisa y donaren varios martiris à una pobra dòna vella, que creyan era bruixa y havia donat els mals esperits à una noya.

El fet es públic y las autoritats d'aquel pobre s'ho han pres com qui sent ploure.

No podriam en aquets assumptos las autoritats destinar à lo menos una milèssima part de l'activitat que tant desplegan sempre qu'es tracta de perseguir huelguistas?

M'escriuen de Reus que hi hà allí una familia devota que s'està morint de miseria y tenen un germà capellà à Tàrrega, que l'han anat à trobar pera que auxiliés la seva mare y germana, y qu'ell ha fet orellas de cap-allà com qui ve de l'horí à l'assumpto.

Y el qui em comunica la noticia em demana que censuri al capellà.

Doncs no senyor, no el censuro. Y no tant sols no el censuro, sino que fins l'aplaudeixo.

No fan vot d'olvidar la familia y totas las afeccions humanas à l'entrar à servir à Déu?

Doncs llavors el capellà de Tàrrega no fa més que cumplir la seva paraula.

De Sant Quinti de Mediona em diuen qu'el fabricant Bas fa treballar de las 5 del mati à las 8 del vespre com à jornal ordinari, y no trobantse encare prou, à lo millor exigeix extraordinaris de dugas ó tres hojras més al dia, pagantho tot plegat à un tres y no res, per la molta miseria qu'allí hi hà à causa de la filoxera.

Ja ho veig, las filoxeras son dugas: la qu'es posa als ceps y la que fa niu à las fabricas en contra del treballador.

El rector de las Borjas del Camp l'altro dia va fer un sermó contra una nova forastera que havia anat allí per las festas de Pasqua, de la que tantas en va arribar à dir, que fins va assegurar qu'era el dimoni.

Com la mossa era guapa, segons malas llenguas tot allò era degut à ganas que tenia el rector de ferse amb el dimoni aquell.

Tant, que fins en la prédica, en que tan va ficarse (moralment, jey!) am la aludida sicota, va exclamar algun cop:

«Qu'el dimoni se m'emporti, si... etc.»

El rector de Vilaplana ha sortit à cap de terme à matar ja la cuca.

Però asseguran varios veïns del poble que la cuca de la seva propietat continua bellugantse de la meteixa manera qu'abans de malehirla el rector.

Tot això son cuquerias d'uns y altres.

Amatent el rector d'Alp à conrear la fe, haventhi gran sequia à la Serdanya tot era vigilar al cel si amenassava pluja.

Fa pocs dias albordejà un mati nebulós y diu que va dir per ell tot sol l'ensotanat: «Ja ting un miracle en escabeig.»

Y desseguida reunéix à varias feligresas y organisa una professó pera fer ploure.

Y tal dit tal fet.

Encare no surt la comitiva de l'iglesia comensan à dissiparse las bromas y acaba per sortir el sol, regalantlos una calor pitjor que si fossin an els dominis d'en Pere Botero.

Però senyor rector, aquí no li fa comprar un baròmetre pera solicitar à bon punt aquestos miracles?

EPIGRAMAS

Que sog un bon catedrà la raspa de casa opina, perquè escorcollant mon gec hi troba una barretina.

MANEL FARGAS

Estant l'Antonia d'esquena, en Pau va té un jog de mans, y ella, girantse va dirli: «Home, fassimho al davant.»

LUCIÀ VIOLA Y VERGÉS

XARADA

Una vocal és seguda
Per una vocal és seguda
Un fog d'aygua molt grandíus
Un animal segut és

Si rumias una estona, trobaràs, lector formal, qu'el resumen del total és carrer de Barcelona.

C. JULIAN DE SABADELL

CONVERSA

- Noya, porta el llum.
- Quin?
- Que no ho saba?
- No.
- Busca, que no fa molt qu'entre tots dos ho havem dit.

ANAGRAMA

Passant pel carrer de tot vareig veure à la total, qu'anava amb el seu sicot disfressat de general.

PRAJOCERRO

LGOGGRIFO NUMERIC

1	2	3	4	5	6	7	8	9	Nom d'home.
6	7	8	9	4	5	6	4	9	» de dona.
6	7	8	9	4	5	6	4	9	» d'home.
6	7	8	9	4	5	6	4	9	» de dona.
6	7	8	9	4	5	6	4	9	» d'home.
6	7	8	9	4	5	6	4	9	» de dona.
6	7	8	9	4	5	6	4	9	Una lletra.
6	7	8	9	4	5	6	4	9	Consonant.

UN CARRONER DEL VENDRELL

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER
Trencs-clausas: Un barret de riallas.
Gerogific: Qui cara veu cara honra.

Imprempta de L'Azem, Ronda Universitat, 4, Barcelona

PRÓXIMO À PUBLICARSE

JUSTO VIVES

episodio dramático-social

por A. Lorenzo

con el prólogo Literatura Obrerista de J. Lluana

La Ley y la Clase obrera

Guia práctico para ejercer los

Derechos Individuales según la Ley

con formularios para todos los casos de tener que dar aviso ó dirigir petición à una autoridad con ocasión del ejercicio de los derechos individuales consignados en las leyes de

Reunión, Asociación, Imprenta y Registro civil y nota del sello correspondiente à cada documento según la Ley del Timbre del Estado

Un tomo de más de 200 páginas, buen papel, esmerada impresión y elegantemente encuadernado en cartón y tela

UNA PESETA